

Jaarverslag 2025

Gemeentelijke Rekenkamer
Hillegom Lisse

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Rekenkameronderzoeken 2025	4
1.1 Afgerond in 2025	4
1.2 In uitvoering in 2025	5
2. Overige activiteiten	7
3. Financieel overzicht.....	8
4. Overzicht van aanbevelingen	9
Colofon	10

Voorwoord

Met genoegen presenteer ik u het jaarverslag van de Rekenkamer Hillegom en Lisse voor het jaar 2025. Het was een jaar waarin we opnieuw hebben gewerkt aan onze belangrijkste doelen: het versterken van de controlerende rol van de gemeenteraden en het bijdragen aan transparante, zorgvuldige en toekomstbestendige besluitvorming.

In 2025 waren de maatschappelijke opgaven voor onze gemeenten onverminderd groot. Juist in zo'n context is het van belang dat publieke middelen doelmatig en doeltreffend worden ingezet. Onze onderzoeken richten zich daarom steeds op thema's waar de impact voor inwoners, bestuur en organisatie het meest voelbaar is.

Dit jaar hebben we het onderzoek naar subsidieverwerving door samenwerkende partijen afgerond. De uitkomsten laten zien dat er kansen blijven liggen wanneer verwachtingen, verantwoordelijkheden en processen onvoldoende scherp zijn. Het verheugt mij dat beide gemeenteraden onze aanbevelingen hebben overgenomen en hiermee stappen zetten naar een meer strategische en transparante inzet van subsidies.

Daarnaast startten we twee onderzoeken die raken aan de kern van gemeentelijke verantwoordelijkheid: het preventief jeugdbeleid en de staat van de riolering. Beide onderwerpen zijn urgent, zowel maatschappelijk als financieel. Beide onderzoeken worden in 2026 afgerond.

Naast onze onderzoeken hebben we ook geïnvesteerd in samenwerking, professionalisering en het versterken van onze eigen werkwijze. De interviews, gesprekken met fracties en de actualisatie van onze gedragscode dragen bij aan een rekenkamer die zorgvuldig, onafhankelijk en toekomstgericht opereert.

Ik wil alle betrokkenen bedanken voor hun openheid, inzet en bereidheid om met ons mee te denken. Het werk van de rekenkamer kan alleen waardevol zijn wanneer we in verbinding blijven met raad, college, organisatie en inwoners.

Met vertrouwen kijk ik uit naar het komende jaar, waarin we opnieuw zullen bijdragen aan een transparant en lerend lokaal bestuur.

Namens de Rekenkamer Hillegom en Lisse,

Hans Douw
Voorzitter

1. Rekenkameronderzoeken 2025

1.1 Afgerond in 2025

Subsidieverwerving door samenwerkende partijen

De Rekenkamer van Hillegom en Lisse heeft onderzocht in hoeverre de partijen waarmee de gemeenten samenwerken in staat zijn om op een doelmatige en doeltreffende manier subsidies te verwerven die bijdragen aan het realiseren van de gezamenlijke maatschappelijke opgaven van de gemeenten Hillegom en Lisse. Ook is gekeken hoe ze zich hierover verantwoorden. Het onderzoek richtte zich op Provalu, de Uitvoeringsagenda Duin- en Bollenstreek, de Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland en de Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek.

Aanpak

Om deze vragen te beantwoorden is een documentenstudie uitgevoerd en ging het onderzoeksbureau (BMC) in gesprek met de samenwerkingsorganisaties, beleidsmedewerkers, wethouders en gemeenteraadsleden. Ignite Group voerde een subsidiescan uit voor de samenwerkingsorganisaties.

Uitkomsten

Op basis van het onderzoek constateert de Rekenkamer dat de meeste samenwerkingsvormen geen expliciet beleid of duidelijke opdracht hebben gekregen om subsidies te verwerven. Hierdoor is er weinig zicht op activiteiten en blijven kansen vaak onbenut. Het ontbreekt de samenwerkingsvormen vaak aan capaciteit, kennis en structureel inzicht in beschikbare subsidies. Subsidieverwerving gebeurt daardoor meestal ad hoc, zonder vast proces of goede risicobeheersing. Dit beperkt de doelmatigheid en doeltreffendheid. Holland Rijnland vormt hierop een uitzondering. Dit samenwerkingsverband beschikt over subsidieadviseurs en beleidsmedewerkers, werkt met strategische documenten zoals de Regionale Investeringsagenda en heeft aantoonbaar subsidies binnengehaald op provinciaal, landelijk en Europees niveau.

Het onderzoek laat verder zien dat gemeenten en samenwerkingsvormen verschillen van mening over wie verantwoordelijk is voor het aanvragen van subsidies. Gemeenteraden zien dit als een taak voor de samenwerkingsvormen, terwijl de samenwerkingsvormen van mening zijn dat deze aanvragen door HLTsamen opgesteld en ingediend dienen te worden. Omdat er geen strategie en duidelijke doelen zijn, kan de Rekenkamer nu niet vaststellen of subsidieverwerving doelmatig en doeltreffend verloopt. Wel is duidelijk dat er ruimte is om dit te verbeteren.

Aanbevelingen

De rekenkamer heeft aan het college de aanbeveling gedaan om duidelijke verwachtingen en ambities te formuleren ten aanzien van subsidieverwerving door samenwerkingsvormen; op basis daarvan een gerichte (bestuurlijke) opdracht op te stellen voor de samenwerkingsvormen; en te zorgen voor afspraken over periodieke terugkoppeling aan de raad, zodat de

gemeenten zicht houden op de uitgevoerde subsidieactiviteiten, de benutting van kansen en de behaalde resultaten.

De aanbeveling aan de raad luidde: maak subsidievererving een vast onderdeel van de besluitvorming over documenten die deel uitmaken van de P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen en andere samenwerkingsvormen.

Resultaat

De gemeenteraden hebben de aanbevelingen van de rekenkamer overgenomen, die erop zijn gericht om het proces van subsidie aanvragen te verbeteren. De aanbevelingen zijn opgenomen in bijlage 4.

1.2 In uitvoering in 2025

1.2.1 Preventief jeugdbeleid

Aanleiding

Gemeenten zijn sinds 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de jeugdzorg en hebben de plicht om ondersteuning en begeleiding te bieden. De preventieve jeugdhulp wordt gezien als een belangrijke voorziening, die bij een effectieve en efficiënte inzet ervoor zorgt dat het beroep op intensieve jeugdzorg minder hoeft te worden ingezet.

Uit de maatschappelijke agenda's van de gemeenten Hillegom en Lisse blijkt dat wordt gestreefd naar een afname van het percentage jeugdigen dat jeugdhulp krijgt. Meer inzicht in de effectiviteit en efficiënte inzet is voor de gemeenten van belang. De rekenkamer laat daarom onderzoek doen naar hoe het preventief jeugdbeleid is vormgegeven, wat de werkende elementen, de risico's en de knelpunten zijn.

Doel en uitwerking van de onderzoeksvraag

Het doel van het onderzoek is om de gemeenteraden inzicht te geven in hoe het preventief jeugdbeleid van de gemeenten geregeld is.

- Wat wordt onder preventief jeugdbeleid verstaan?
- Hoe verloopt de uitvoering ervan in de praktijk?
- Op welke wijze geven de gemeenten sturing aan de uitvoering?
- Wat zijn de werkende elementen, de knelpunten, risico's en oplossingen daarvoor?

De Rekenkamer heeft de volgende hoofdvraag geformuleerd: **In welke mate is het preventief jeugdbeleid effectief?** Met het rapport wil de rekenkamer de raden handvatten bieden bij hun controlerende rol en – zo mogelijk – handelingsperspectief voor de stijgende uitgaven aan jeugdzorg in relatie tot de afnemende budgetten.

Aanpak

De onderzoeks aanpak bestaat uit een documentstudie, interviews met gezinnen die gebruik maken van jeugdhulp, groepsgesprekken met uitvoerders en beleidsmakers, interviews met de wethouders en een werksessie met de gemeenteraden. Onderzoeksbureau BAGroep voert het onderzoek uit.

1.2.2 Onderzoek naar de staat van de riolering in Hillegom en Lisse

In het laatste kwartaal van 2025 startte de rekenkamer van Hillegom en Lisse met een onderzoek naar de riolering in beide gemeenten.

Aanleiding

Het onderwerp is aangedragen vanuit de gemeentelijke organisatie en door de fractievoorzitters in beide gemeenteraden geprioriteerd als relevant en urgent thema. Verder is het moment van onderzoek relevant omdat beide gemeenten werken aan actualisatie van beleid en uitvoering.

Dit onderzoeksonderwerp scoorde positief op alle selectiecriteria uit het onderzoeksprotocol. Het maatschappelijk en financieel belang is groot. Een goed functionerend rioolstelsel is noodzakelijk voor de bescherming van de volksgezondheid, het voorkomen van wateroverlast en -schade en het beschermen van het milieu. Ook het belang voor inwoners is evident: verouderde riolering kan leiden tot verstoppingen, instortingen, lekkages en milieuverontreiniging, met directe gevolgen voor leefbaarheid en hygiëne. Tegelijkertijd zijn er landelijke zorgen over het huidige onderhouds- en vervangingstempo en er zijn risico's, onder meer door personeelsgebrek, hoge kosten en toenemende drukte in de ondergrond. Het beheer en onderhoud van de riolering vraagt om structurele en vaak aanzienlijke investeringen, waarbij het risico bestaat dat onderhoud en vervanging worden uitgesteld doordat problemen zich niet altijd direct aan de oppervlakte manifesteren.

Doel en onderzoeksvraag

Het doel van het onderzoek is om de gemeenteraden inzicht te geven in de voortgang en kwaliteit van het onderhoud en de vervanging van de riolering, de eventuele noodzaak tot intensivering daarvan en de financiële consequenties voor het rioolbeheer en de rioolheffing. Daarbij wordt onder meer gekeken naar de kwaliteitstoestand van het rioolstelsel, de gehanteerde onderhoudsstrategie, het inzicht in de huidige staat van de riolering en de wijze waarop de raad door het college wordt geïnformeerd. De rekenkamer heeft de volgende hoofdvraag geformuleerd: **In hoeverre houden de gemeenten op adequate wijze de riolering in stand en welke financiële consequenties zijn hieraan verbonden?**

De resultaten van het rekenkameronderzoek kunnen worden gebruikt bij de totstandkoming van het nieuwe rioolbeleid en bij keuzes over investeringen op de korte en lange termijn. Met dit onderzoek beoogt de rekenkamer bij te dragen aan transparante besluitvorming en een toekomstbestendig rioolbeheer in Hillegom en Lisse.

Aanpak

De onderzoeksvraag wordt beantwoord aan de hand van een dossierstudie waarin gekeken wordt naar de beheerpakketten en meldingssysteem, beleidsdocumenten, raadsstukken m.b.t. gemeentelijke watertaken en documentatie over de rioolheffing. Daarnaast wordende resultaten van de dossierstudies geduid in interviews met beleidsmedewerkers en de verantwoordelijke wethouders. Het onderzoek wordt uitgevoerd door Roelofsgroep en Waterprof.

2. Overige activiteiten

De rekenkamer kwam in 2025 elf keer bij elkaar voor de reguliere vergaderingen. De fysieke vergaderingen vonden beurtelings plaats in de gemeentehuizen van Hillegom en Lisse.

Hieronder volgt een beknopt overzicht van activiteiten die plaatsvonden naast de reguliere vergaderingen en besprekingen in het kader van onderzoeken:

- De rekenkamer overlegde in overeenstemming met de verordening tweemaal met de klankbordgroep. De klankbordgroep is akkoord gegaan met een voorstel van de rekenkamer om rapporten die voor bestuurlijk hoor- en wederhoor aangeboden worden aan het college, niet langer ter informatie aan de raden te sturen.
- De gedragscode van de rekenkamer is aangepast. De belangrijkste wijziging is dat er een artikel is opgenomen over de zorgvuldige en correcte omgang met informatie door rekenkamerleden (artikel 4). Door de aanpassing is de code nu ook van toepassing op de secretaris. De aangepaste code is te vinden op de website van de rekenkamer.
- De rekenkamer sprak met de fracties van de raden van Hillegom en Lisse over onderwerpen die zij graag op de onderzoeksagenda terug willen zien.
- De voorzitter overlegde met de driehoek van burgemeester, gemeentesecretaris en griffier in beide gemeenten.
- De rekenkamer nam deel aan een regionale intervisiebijeenkomst voor rekenkamers in de regio Holland Rijnland.
- De secretaris gaf een presentatie over rekenkamerwerk aan het managementteam van HLT.
- In het kader van de samenwerking en professionalisering overlegt de secretaris maandelijks met de secretaris van de Rekenkamer Teylingen. De secretaris neemt verder twee keer per jaar deel aan intervisiebijeenkomsten voor secretarissen in de regio Holland Rijnland en volgde de verdiepingscursus P&C-cyclus van de NVR.

3. Financieel overzicht

Het budget van de rekenkamer Hillegom en Lisse bedroeg in 2025 € 67.969,16. Dit is opgebouwd uit een bijdrage van € 1,42 per inwoner die door de raden van Hillegom en Lisse aan de rekenkamer ter beschikking is gesteld. Hieronder zijn de begrootte en gerealiseerde kosten weergegeven.

	Begroting	Werkelijke uitgaven
Vergoeding externe leden	€ 22.000	€ 22.800
Resterend bedrag subsidiebeleid	€ 5.000	€ 4.992
Resterend bedrag preventief jeugdbeleid	€ 18.000	€ 17.820
Rioolbeleid	€20.500	€20.000
Contributies en lidmaatschappen	€ 1.000	€800
Overige goederen en diensten	€ 1.500	€1.100
	<hr/>	<hr/>
	€ 68.000	€ 67.512

De werkelijke uitgaven benaderen de begrootte uitgaven. De kosten voor de uitvoering van onderzoek zijn gemaakt voor drie onderzoeken. Er is afgerond € 5000,- uitgegeven aan de laatste factuur van het onderzoek naar het verwerven van subsidies en € 18.000,- aan het onderzoek naar het preventief jeugdbeleid. Deze onderzoeken zijn nu volledig betaald. Voor het onderzoek rioolbeleid is een deelbetaling gedaan van 20.000 euro. Dit onderzoek loopt door in 2026.

De kosten voor ambtelijke ondersteuning van 14 uur per week vallen buiten het budget van de rekenkamer. De gemeente Hillegom droeg in 2025 € 15.747,28 bij aan de ambtelijke ondersteuning en overhead en de gemeente Lisse € 29.626,91.

4. Overzicht van aanbevelingen

Onderzoek Subsidiebeleid

Aanbevelingen aan het college

1. Formuleer duidelijke verwachtingen en ambities ten aanzien van subsidieverwerving door samenwerkingsvormen.
2. Stel op basis daarvan een gerichte (bestuurlijke) opdracht op voor de samenwerkingsvormen.
3. Zorg daarbij ook voor afspraken over periodieke terugkoppeling aan de raad, zodat de gemeenten zicht houden op de uitgevoerde subsidieactiviteiten, de benutting van kansen en de behaalde resultaten.

Aanbeveling aan de raad

4. Maak subsidieverwerving een vast onderdeel van de besluitvorming over documenten die deel uitmaken van de P&C-cyclus van gemeenschappelijke regelingen en andere samenwerkingsvormen.

Aanbevelingen aan de samenwerkingsvormen

5. Investeer in het vergroten van capaciteit, kennis en structureel inzicht in beschikbare subsidiemogelijkheden op provinciaal, landelijk en Europees niveau. Dit kan door het aanwijzen van een centrale coördinerende functie binnen HLTsamen of de samenwerkingsvormen, het benutten van de aanwezige expertise (zoals die op dit moment al bij Holland Rijnland aanwezig is) of het inschakelen van externe expertise indien nodig. Verbeter verder de netwerksamenwerking, zowel geografisch als thematisch, om vroegtijdig op de hoogte te zijn van subsidiekansen.
6. Zet een gestructureerd proces (inclusief administratieve organisatie/interne controle) op voor het signaleren, beoordelen, aanvragen, beheren en verantwoorden van subsidies. Hanteer hierbij een duidelijk afwegingskader op basis waarvan wordt besloten of een subsidieaanvraag wordt ingediend, waarbij ook de geïdentificeerde financiële en juridische risico's worden meegewogen en beheerst.
7. Zorg ervoor dat de verwerving van subsidies altijd gekoppeld is aan de maatschappelijke opgaven en beleidsdoelen van de gemeenten, zoals vastgelegd in de programmabegrotingen of regionale agenda's (zoals de RIA van Holland Rijnland). Voorkom hiermee dat het binnenhalen van subsidies een doel op zich wordt dat leidt tot ongewenste verschuivingen van prioriteiten. Gebruik strategische documenten en lobbyactiviteiten om deze koppeling te versterken.

Vastgesteld d.d. januari 2026

Dhr. H. Douw
Voorzitter rekenkamer

Colofon

Rekenkamer Hillegom Lisse

Leden

Hans Douw, voorzitter
Annemiek van Outvorst, lid
Ingrid de Haan, lid

Secretaris

Francien Rosing

Contactgegevens

Postbus 200
2160 AE Lisse
T: 0252-75 55 69
E: rekenkamercommissieHLN@Lisse.nl
W: www.rekenkamerhl.nl